

ERDÉLYI FIATALOK

ROMÁNIAI • MAGYAR • FŐISKOLÁS • LAP

SZERKESZTI: LÁSZLÓ DEZSŐ

I. évf.

1930 november

8. szám.

HÚSZOLDALAS SZÁM ÁRA: FŐISKOLÁSOKNAK 10, MÁSOKNAK 20 LEI.

FŐMUNKATÁRSÁK: Balázs Ferenc, Bányai (Baumgarten) László, Biró Sándor, Debreczeni László, Demeter János, Dsida Jenő, Jancsó Béla, dr. Jancsó Elemér, László József, Mikó Imre, Nagy József, dr. Péterffy Jenő.

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: László Ferenc.

MUNKATÁRSÁK: Babos Sándor, Bakk Péter, Balázs János, Bede Emil, Bélteki László, Csögör Lajos, Dánér Lajos, Demeter Béla, Egyed Béla, Fazekas Sándor, Ferenczy Géza, ifj. Ferencz József, Gagy László, Gurka Vilmos, Gyallay Papp Zsigmond, Gyergyai Judit, Kekel Béla, Kész Antal, Kovács Jenő, Kovács György, Kovács József, ifj. Kristóf György, Kristóf Ödön, László Ferenc, Méliusz N. József, S. Nagy Béla, Nagy Rózsa, Opra Benedek, Papp Ferenc, dr. Parádi Kálmán, Pogány Albert, Rohonyi Vilmos, Sűkös Pál, ifj. Szabó Géza, Szabó István, Szentiványi Elek, Szilágyi Elek, Szilágyi Olivér, Takáts Albert, Vargha Lajos, Varró Dezső, Vita Zsigmond, Ziegler Emil, ifj. Zsombory László.

TARTALOM:

Falú-szeminarium felhívása	125	
László Dezső: A hiányzó tizenöt korosztály	126	
ifj. Zsombory László: Diákszegély akciók	127	
Vargha Lajos: Hogy állíthatunk fel egy diákotthont?	128	
Fazekas Sándor: Életrealitásunk fokmérője	130	
Gagy László: A falusi ifjúság és az új magyar intelligencia	131	
Fazekas Sándor: A különböző fakultásbeliek egymáshoz való viszonya (Főiskolások problémái.)	132	
Az Erdélyi Fiatalok első falusi előadásai	133	
Az Erdélyi Fiatalok Désen	134	
Korunk arcához: A „megtisztított“ Biblia	134	
Szemle:		
A Helikon középiskolai ir. tört.-i pályázatának eredménye (dr. Jancsó Elemér)	135	
Fiatal magyarok:		
A magyar tudomány határok feletti munkaközösségét hirdetik a sarlósok, Szegedi kis kalendárium a 1930. évre (Jancsó Béla). A Sarló kétéves munka programja. A Sarló közegészségügyi kérdőíve (J. B.), A diákvilág. Buday György: A szegedi tanya problémái (Jancsó Béla).	137	
Fiatalok munkája:		
Demeter János és Demeter Béla könyve (Rohonyi Vilmos)	140	
Apák és fiak:		
Maradj! (B. L.)	141	
Egyesületi élet: Unit. ifj. konferencia (Gyergyay Judit), Az IKE gyalui konferencia (László József) A Soli Deo Gloria kirándulása. Végzett társaink. A Székely Társ. Ifj. Biz. közgazdasági és társadalomtudományi szeminárium. Az Erd. Fiatalok falú-szeminariuma. A kolozsvári IKE ismerkedési délutánja		143

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Belföldön: főiskolai hallgatóknak félévre (5 szám) 45 Lei, egész évre (10 szám) 80 Lei; másoknak félévre 100, egész évre 200 Lei. Magyarországon: főiskolásoknak félévre 2,5, egész évre 4,5 P., másoknak félévre 3,5, egész évre 7 P. Csehszlovákiában: félévre 25, egész 50 csehekrona. Jugoszláviában: félévre 40, egész évre 80 dinár. Más országokban: félévre 5, egész évre 10 svájci frank. Előfizetési díjak a kiadóhivatalba küldendők. Egyes szám ára belföldön: főiskolai hallgatóknak 10, másoknak 20 Lei. Magyarországon: főiskolásoknak 50, másoknak 70 fillér, Csehszlovákiában: 5 csehekrona. Jugoszláviában: 8 dinár, más országokban 1 svájci frank.

MAGYARORSZÁGI FŐBIZOMÁNYOS: „Studium“ könyvesbolt, Budapest, Múzeum-körút Magyarországi előfizetési díjak általa is beküldhetők. Csekszámla: 4041.

MEGJELENIK HAVONTA egyszer, július és augusztus kivételével.

Nyomatott az „URANIA” könyvnyomdában Cluj, Str. Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10. Telef.: 187.

Az Erdélyi Fiatalok Falú-szemináriumának ügyrendje.

1 §. Az Erdélyi Fiatalok szerkesztősége az arra jelenkezettekől meghatározatlan időpontig egy Falú szemináriumot létesít.

2. §. A F. Sz. célja a falú-kérdés tudományos tanulmányozása. Arra törekszik, hogy tudományos anyagot, eszközöket és szempontokat adjon az erdélyi magyar intelligencia jövőnk munkásainak a falvak gazdasági, szociális és kulturális problémáinak megoldására. A. F. Sz. alapja az a meggyőződés, hogy az erdélyi magyarság életének legdöntőbb kérdése a magyar falú, amelyért első sorban a magyar intelligencia felelős.

3. §. A F. Sz. célja megvalósítására a következő eszközöket használja:

- a) előadások tartása,
- b) vitaestélyek rendezése,
- c) pályázatok hirdetése,
- d) sajtótermékek kiadása,
- e) helyszíni gyakorlati falú tanulmányozás és segítés,

4. §. A Falú Szeminárium rendes tagjai lehetnek mindazok a magyar egyetemi és főiskolai hallgatók és hallgatónők, akik a szemináriumba jelentkeztek, szavazati joggal nem rendelkező kültagok lehetnek mindazok a 18-30 év közötti magyar férfiak és nők, akik kültagokként jelentkeztek.

5. §. A tagoknak kötelessége résztvenni mindazokban a munkálatokban, amelyek a szeminárium céljának megvalósítására szolgálnak. A rendes tagok maguk közül 4 bizottsági tagot választanak; ezt a 4 választott tagot az Erdélyi Fiatalok szerkesztősége által választott másik 4 tag a szeminárium bizottságává egészíti ki. A bizottság tagjai maguk közül elnököt és titkárt választanak.

6. §. A szeminárium elnöke, titkára és 6 tagú Bizottsága intézi a szeminárium ügyeit. Az elnök a bizottság határozatainak végrehajtója. Mivel a szeminárium összes cselekedeteiért a nyilvánosság előtt a szerkesztőség felelős, a szemináriumot vezető bizottság köteles munkaprogramját jóváhagyás végett az Erdélyi Fiatalok szerkesztősége előtt bemutatni. A bizottság havonta egyszer, szükség esetén gyakrabban is beszámol a szerkesztőségnek a végzett munkáról és beterjeszti a munka programot és a bizottság terveit.

7. §. Az elnök, titkár és a bizottság mandátuma egy évi időtartamra szól. A szeminárium minden év őszén újítja meg tisztikarát.

8. §. A szemináriumot az elnök képviseli, elnököl a szeminárium ülésein, ahol szavazati joggal rendelkezik, enunciólja a bizottság határozatait.

b) A titkár a szeminárium adminisztratív teendőit látja el. Szintén rendelkezik szavazati joggal. Szükség esetén az elnök távollétében, vagy megbízásából az elnököt helyettesíti.

c) A felmerülő belső munkákat (könyvtár stb. rendezése) a bizottság a kebelében osztja szét.

9. §. A bizottság határozat hozatalához szükséges a tagok abszolút többségének jelenléte. Szavazás esetén, ha a két javaslat egyenlő számú szavazatot kap, az elnök dönt. Minden szavazás titkos.

10. §. Szükség esetén többször is, de évenként legalább egyszer, az iskolai év megnyitása után 20 napon belül a szeminárium tagjai nagygyűlést tartanak. A tisztújítás az őszi nagygyűlésen történik.

Magyar főiskolások lépjetek be

az Erdélyi Fiatalk falú-szemináriumába!

A falú-kérdés ma a világerdeklődés központjában áll. Minden ország ifjúsága foglalkozik vele, erdélyi román és szász testvéreink épügy, mint magyarországi és csehszlovákiai magyar testvéreink. Ebből a munkából nem maradhat ki az erdélyi magyar ifjúság sem.

A romániai magyarság gazdasági alapja: a magyar falú. Amilyen az ő gazdasági helyzete, olyan az egész romániai magyarságé. – *A romániai magyarság társadalmi alapja: a magyar falú.* Ő a legnagyobb tömege, s ő lesz a gerince a magyar iparosságnak, munkásságnak és intelligenciának is.

De a magyar falú a romániai magyarságnak a kulturális alapja is. A magyar lélek legősibb, legmélyebb megnyilvánulásait ő őrizte meg és csakis ezekből az ősi megnyilvánulásokból tudjuk kialakítani azt a sajátos erdélyi magyar kultúrát, amely új szín, új emberi érték az egész világ számára.

Az Erdélyi Fiatalk szerkesztősége elhatározta, hogy a falú-munka rendszerítésére önálló ifjúsági szervezet alakít. Ez a szerv: *Az Erdélyi Fiatalk falú-szeminárium.* Tagja lehet minden romániai magyar főiskolai hallgató és hallgatónő.

A szeminárium célja: 1. novembertől húsvétig terjedő előadássorozattal *megadni azokat a tudományos alapismereteket,* amelyek nélkülözhetetlenek a falú-kutatás eredményes lefolytatásához; 2. a tavasz és a nyár folyamán *módszeresen megszervezni a falú-tanulmányozást.*

A továbbiakban ez a szeminárium dolgozná fel tudományosan a falú-tanulmányok eredményeit, alkotná meg belőle a szükséges programot, s szervezné meg a falú-tanulmányozással kapcsolatos *falú-segítés* állandó folyamatát olyképpen, hogy a megismert gazdasági, kulturális bajra orvoslás találtassék. Mindezek által *intézményes szerve lenne: 1. A falú-munka tudományos feldolgozásának, 2. Gyakorlati irányítója a közvetlen falú-tanulmányozásnak és 3. a falú-segítésnek.*

A szeminárium megszervezésével az Erdélyi Fiatalk szerkesztősége *Balázs Ferenc és Debreczeni László* főmunkatársakat és *Demeter Béla* munkatársat bízta meg, akiknek előkészítő munkáját fogja folytatni a falú-pályázatunk eredményének kihirdetése után a falú-szemináriumunkra jelentkezettek által titkosan választott állandó bizottság, amely a szeminárium ügyeit a szerkesztőségnek a felelősség miatt szükséges előzetes jóváhagyásával *teljesen önállóan* fogja intézni. Az ezévi előadások teljes programját is ő állítja össze gazdasági és kulturális kérdéseink szakértőiből és a falú-kutatás módszertanának tudósaiból, kiknek közreműködése elvben már biztosítva van. A falú-pályázatunkra beérkezett gazdag anyagot a bíráló-bizottságok november végére dolgozzák fel s jelentésük alapján történik meg a pályadíjak ünnepélyes kiosztása. Az előreláthatóan nagy program lebonyolítása végett azonban szükséges, hogy az előadásokat már előbb megkezdjük. A bevezető első előadások tartását *Gyallay Domokos,* a Magyar Nép főszerkesztője volt szíves vállalni „*Általános tájékoztató a falúfejlesztés kérdéseiről*” címen.

Felhívjuk mindazokat, akik a szeminárium munkájában részt akarnak venni, hogy a *szeminárium megnyitó előadására november 3-án hétfőn este 8 órakor* jelenjenek meg a *Székelyek Kolozsvári Társasága új helyiségében* (Str. Iuliu Maniu, volt Szentegyház-u. 8. szám), ahol az előadások fognak folyni. Ugyanakkor lehet jelentkezni a szemináriumra.

Nagy a munka és sok munkást kíván. De aki érzi a felelősséget a magyar faj, s a magyar nép iránt, az munkába áll.

Testvéri szeretettel vár mindenkit:

az Erdélyi Fiatalk Szerkesztősége.

A hiányzó tizenöt korosztály.

Irta: László Dezső.

Az erdélyi magyar intelligencia megritkult soraiból hiányzik tizenöt korosztály.

Halálosan komoly igazság, egyik legmegdöbbentőbb sebe az erdélyi magyar életnek. Igazán csodálkozhatunk azon, hogy még nem fedezték fel és nem vonták le következményeit.

Végigfut tekintetem az általam legjobban ismert református középiskolák tanári-karán. Két-három 24–25 éves fiatal tanár. Tizenöt év szakadék. A következő tanár már a negyvenes éveket járja. A harmincas évek korosztályai teljesen hiányoznak. A városok és falvak legfiatalabb orvosai és ügyvédjei a negyvenes éveknél tartanak. A lelkipásztorok és tanítók között nem oly szembeötlő ez a szakadék, habár ezen a két pályán is kimutatható, hogy 25–40 év között mozgó korosztályok aránytalanul kevés taggal vannak képviselve.

A világháború egyik legborzalmasabb gyümölcse ez a hiányzó tizenöt korosztály. A háború, nemcsak a frontokon, hanem utóhatásaiban is, legtöbb áldozatát a mai harminc évesek közül szedte. Aki életben került ki a világháborúból, vagy teljesen abba hagyta félbeszakadt tanulmányait és szabad pályákon helyezkedett el, vagy Magyarországra húzódott ki és ott fejezte be egyetemi munkáit. Ez utóbbiak ott is maradtak, hogy szaporítsák az amúgy is felesszámú magyar szellemi munkások tömegét. Az 1918. után érettségizettek a magyarországi egyetemekre özönlöttek. Ott nyervén oklevelet, Erdélyre nézve elvesztek. 1924–25. őszén kezdődik meg tulajdonképpen a magyar egyetemi hallgatók munkája az itthoni egyetemeken. Így csak a most folyó években kerülnek ki a magyar vezető állásokba azok, akik 1924. óta az itteni egyetemeken tanultak.

A korosztályok között előállott szakadéknak mik a következményei?

Egy világ választja el a mai húsz éveket a negyvenen felüliektől: hiányzanak az összekötő harminc évesek. Tényként áll-

lapítják meg a bizalmatlanságot a mai fiatalok és felnőttek között. Ha megvan ez a bizalmatlanság, főoka az összekötő korosztályok hiánya. A mai fiatalság gyermek-kora óta egészen más hatások alatt áll, mint a felnőttek, akiknek gondolkozását és magatartását, dacára a megváltozott időeknek, lényegesen befolyásolja gyermekkoruk, fiatalságuk kevesebb gondaljáró és szabadabb ideje. Ezek a körülmények csak mélyítik a két nemzedék közt fentálló szakadékot.

Emberi számítások szerint tíz-tizenöt év múlva a magyar vezető osztály zöme negyven évesnél fiatalabb lesz. Nem lesznek, vagy csak nagyon csekély számban öregeink. A legtöbb életpályán a vezetés teljesen a mai fiatalok kezébe kerül. Nekünk ezt világosan látva kell készülnünk jövőendő szolgálatunkra. Roppant felelősség súlya nehezedik a mai fiatalságra. Egyetlen kor magyar fiatalságának sem volt oly felelősségteljes a helyzete, mint amilyen a mienk. Nekünk a dolgok természetes rendje szerint hamarabb kell kiforranunk és megérlelődünk, mint a mai felnőtteknek kellett. Hogy a mai fiatalok kritizálnak, kutatnak, forronganak, önállóak és újak akarnak lenni, sok tekintetben abban leli magyarázatát, hogy a fiatalság egésze, ha öntudatlanul is, de érzi szerepének fontosságát, sorsdöntő hivatását és önmaga értékét. Ez természetes állapot. Nem is lenne jó, ha másképp volna. Én az ifjúság életerejét, óriásméretű feladataira való készülődését látom a ma még értelmetlen, sokszor megdöbbentő és szokatlan megmozdulásaiban. Az ifjúság készülődik, hogy tizenöt korosztályt és annak elmaradt fejlődési lehetőségeit pótolva álljon ki a porondra.

Az ú. n. vezető-osztály hiányának következménye az iparos, kereskedő és munkás osztályok emelkedése és vezető szerephez jutása. Nemcsak 15 korosztály hiányzik az erdélyi magyar vezető osztályból, hanem a negyven éven felüliek sorai is megritkultak az expatriális következtében

és más egyéb okok miatt. Az ipari és kereskedelmi dolgozók vezető szerephez jutása természetes következménye a mai vezető osztály megritkulásának. Ezt a tény nem szabad számításon kívül hagyni. Egészen bizonyos, hogy az élet egészséges ösztöne a jövőendő intelligenciát, a mai fiatalokat, közelebb hozza az ipari és kereskedelmi dolgozók legjobbjaihoz, hogy ez a kézfogás pótolja a vezető osztályban beállott szakadékokat és hézagokat. Ha a fiatalság a következő pár év alatt elmulasztja ezt a kézfogást, féltő, hogy a közélet vezetése óriási százalékban fog az ipari és kereskedelmi dolgozók kezébe kerülni. Közöttük a harminc évesek korosztályai úgy, ahogy, mégis megvannak.

Az érintett főkérdés szoros kapcsolatban áll sok tanult erdélyi magyar leány sorsával is. Aránytalanul kevesen fognak azok közül férjhez menni, akiknek természet szerint rendelt párjuk a hiányzó 15 korosztályba esett. Itt csak megemlítjük ezt a később talán részletesebben kifejtendő mellék-kérdést.

A mai felnőtteknek meg kell érteniök

ezt az ifjúságot és a bennük megnyilatkozó életösztön és életprobléma meglátás világánál kell ítélkezniök felette. Ha többet, nagyobb szerepet követel magának az ifjúság, értsék meg, ők élnek a hiányzó harminc évesek helyett is. Ha érdeklődnek a munkások kérdései iránt, ha kapcsolatba akarnak kerülni fajtánk kézzel dolgozóival, ne kiáltsák rájuk, hogy kommunisták. Ez az ifjúság, a mai főiskolás gárda nagyon drága, legértékesebb eleme az erdélyi magyarságnak. Mindent kell áldozni érte, hogy reá váró nagy feladataira teljes erővel, a legalaposabban elkészülhessen.

Másfelől magának az ifjúságnak is tudatában kell lennie a maga roppant értékének és felelősségének. Kell vernie a hidat a felnőttek felé. De világosan kell látnia, hogy legelőtőbb kérdéseiben teljesen magára van hagyatva. Amilyen mértékben ezt a mai fiatalság meglátja, olyan mértékben esik az önhittség kísértésébe és vádja alá.

Történelmet csináló nemzedék vagyunk inkább, mint bármelyik kor fiatalsága. Ma érdemes erdélyi fiatalnak lenni.

Diák segély-akciók.

Irta: *Ifj. Zsombory László.*

(Hozzászólás Vargha Lajos „A diák segélyezésről” szülő I. cikkéhez.)

Az Erdélyi Fiatalok októberi 7-ik számában, nagy érdeklődéssel olvastam Vargha Lajos kollégánknak „A diáksegélyezésről” szóló cikkét, amely arra készítetett, hogy ehhez a problémához én is hozzászóljak.

Tény, hogy a kolozsvári magyar egyetemi hallgatóság szegény sorsú tanulói eddig csak a magyar társadalom támogatása mellett tudták egyetemi éveiket elvégezni. *Ezután is csak a magyar társadalomra támaszkodhatunk, bármilyen diákakciót indítsunk meg.* Ezek az akciók, véleményem szerint, a következő formában történhetnek: Nagyon helyes volt az a nyári akció, amelynek véghezvitele Krausz Ottó kollégánk és több társának érdeme, csak ezt az akciót sokkal szélesebb körben kel-

lett volna megindítani, úgy, hogy nemcsak abban a pár székely megyében kellett volna működjenek megbízottaink, hanem egész Erdély, sőt egész Románia területén, ahol csak magyar lakosság van. A magyar társadalom, habár elég szűkös körülmények között is van, mindig támogatója az ilyen és az ehhez hasonló akcióknak, mert ezen kultúr-esték által nemcsak a kapunk a társadalomtól, hanem mi is nyújtunk nekik valamit. Még a tél folyamán meg lehetne ismételni a Kolozsvár környéki nagyobb falvakban ezeket a kultúr-estélyeket, mindenesetre az összes kolozsvári magyar egyetemi hallgatók támogatása mellett. Továbbá ilyen akciók volnának a második vasárnaponkinti tea-délutánok, amelynek a megvalósításához is szüksé-

günk van társadalmi támogatásra. Ezek nemcsak anyagi, hanem erkölcsi haszonnal is járnak, mert a most vidékről bejött kollégáinkat megismertetnénk Kolozsvár társadalmával és ez által beleélnék magukat a társadalmi életbe.

Bizonyára nem fog lanygulást mutatni a magyarság támogatása abban az esetben, ha rájönnek arra, hogy az egyetemi hallgatóság teljes erejével azon lesz, hogy akciónkat teljes mértékben növeljük és az azok által bejött jövedelmet gyümölcöztessük. A diákotthon problémáját már évekkal ezelőtt felvetette a Kolozsmonostoron lakó 6 főiskolai hallgató, akik várva várták azt az alkalmat, amikor erre az eszmére fognak ébredni többi diáktársaik is, hogy Velük karöltve minél nagyobb akciót tudjanak kifejteni, úgy saját, mint többi diáktársaik érdekében. Nagyon helyesnek tartom a téglarendszert, amelyet Vargha kollégánk cikkében említ, mert ez a rendszer nagyban elősegíti tervünket, sőt

a Ferencrendiek által most felépített Alverna is jórészt ezen rendszernek köszönhető megvalósítását. Bármilyen nagy akciót is tudnának kifejteni diákotthonunk megvalósításához, eredményt csak 4–5 év múlva tudnánk elérni. A begyűlt összeget azonban addig is kamatoztathatjuk szerintem 1–2 év alatt megvásárolt kisebb bérházzal, amelynek lakószobáit bérleti úton értékesítve, az abból nyert jövedelmet bankba téve kamatoztathatnók.

Mindezeknek a megvalósításához első sorban szükséges egy bizottság összeállítása, amely ezeket az akciókat kettőzött erővel kezelje, vegye és amelyet úgy a magyar társadalomnak, mint minden kolozsvári magyar egyetemi hallgatónak támogatnia kell, mert „egyesülésben az erő” és csak egyesült erővel, teljes odaadó munkával tudjuk megvalósítani üdvös célunkat, amellyel nemcsak a jelen, hanem a jövő magyar társadalmon is sokat segíthetünk.

Hogy állithatunk fel egy diákotthont?

Irta: *Vargha Lajos.*

A diáksegélyezésről szóló cikkemben (7. szám) általánosságban ismertettem azt a módot, melyet az állandó diáksegélyezés megvalósítására megfelelőnek gondolok. Több oldalról jövő felkérésre szükségesnek tartom most a kérdésnek – tölem elképzelt – gyakorlati megoldását részletesebben is ismertetni.

A diáksegélyezés állandó biztosításához és egyszínvonalon való tartásához első sorban olyan intézmény kell, mely az évenként felújított közadakozástól függetlenül is képes a segítségre szoruló egyetemi hallgatók anyagi támogatására. Természetesen egy ilyen intézmény csak egy országos, az egész romániai magyarság áldozatkészségét igénybe vevő, de az egyeseket csak lényegtelenül megterhelő gyűjtési akcióval hozható létre, ami legkönnyebben olcsó, a gazdasági viszonyok figyelembe vétele mellett megállapított áru és mennyiségű *téglajegyek eladásával*, azaz az eladásból

minden bizonnyal összegyűlő nagyobb tőke segítségével érhető el.

Az így felállítandó diákotthon megalapítására tehát a következő lépések teendők meg:

1. *Egy központi szervező bizottság* összeállítása, mely Kolozsvár székhellyel az országos gyűjtést irányítaná és a befolyó összeg célszerű felhasználásáról gondoskodikna.

2. *Megyei és járási gyűjtő-bizottságok* megszervezése a központi bizottság által a megyei, illetve járási gyűjtés levezetésére.

(Nevezett bizottságok haladéktalanul megalakítandók, hogy működésüket lehetőleg már a karácsonyi vakációban megkezdhessek. A bizottságok tagjai helyi közéleti férfiakból és nőkből választandók, az illetőség alapján érdekelt egyetemi hallgatók bevonásával.)

3. Kb. 300 ezer, darabonként 20 lejes névértékű téglajegy nyomtatása. A téglajegy

jegy szövegében és általában minden, a gyűjtés érdekében történő megmozdulásban *kihangsúlyozandó, hogy ez a romániai magyarság utolsó, diákcélokot szolgáló anyagi megterhelését jelenti.*

4. Ezer lejen felüli adományok elfogadására úgy kellene berendezkedni, hogy ezen adományok külön (ne téglajeggyel) legyenek nyugtázva. Az adakozók pedig menzaalapítóknak tekintetnek, kiknek érdeme valami módon meg is örökítendő. (Pl. az építendő diák-otthonban egy márvány táblán.)

5. A 4. pontban említett téglajegyek eladásán kívül a farsangban Kolozsváron és az összes vidéki városokban estélyek, bállok rendezendők, melyeknek tiszta jövedelme szóban forgó célt szolgálná.

Igy elképzelésem szerint az összegyűjthető tőke összege 7–8 milliót is kitenne nevezetesen:

300 ezer á 20 lejes téglajegyből = 6,000.000 L, kb. ezer menzaalapítótól személyenkint 1000 L, 1,000.000 L, bállok, estélyek jövedelméből 300.000 L, összesen 7,300.000 L.

6. A begyűlt összegből házhely vásárolandó és egy egészséges, a célra lehetőleg mindenben megfelelő diákotthon építendő, melynek költségei fenti összegből remélhetőleg fedezhetők.

7. Amennyiben említett módon összegyűjtött tőke még sem volna elégséges egy diákotthon felépítéséhez, sorsjáték tartásának engedélyezése eszközzendő ki, melynek tiszta jövedelme bizonyára pótolná a fennmaradt differenciát.

Az ily módon felépített intézet „Kolozsvári magyar diáksegélyező egyesület” néven elismertetendő jogi személy tulajdonát képezné és ennek ellenőrzése, illetve vezetése mellett működne. A jogi személy tagjai részben erdélyi közéleti magyar férfiak és nők, részben kolozsvári magyar egyetemi hallgatók lennének.

A diákotthon jövedelmét a nem szegény sorsú tanulóktól fizetendő koszt és szállás-díjak, a valószínűleg létesítendő alapítványok pénzbeli kamatai és az esetleg arra alkalmas helyen építendő intézet üzleti célra kiadott földszinti helyiségeinek bérjévedelmei képeznék.

(Ez a jövedelem hozzávetőlegesen számítás szerint elégséges lenne az intézet fenntartására, mert a diákotthonban kb. 200 diák nyerhetne elhelyezést, kik közül mondjuk 174 teljes havi díjat (1500 L) fizető, 26 ingyenes lenne. Egy kétszáz diák befogadására alkalmas épületben legalább négy üzlethelyiség elfér, melyeknek a mai bérviszonyok mellett havi jövedelme legalább 40 ezer lejre értékelhető. Tehát az intézet havi jövedelme következőképpen alakulna:

174 diák után fejenként 1500 L = 261.000 L, 4 üzlethelyiség havi bérösszege 40.000 L, összesen 301.000 L. Az esetleg létesítendő alapítványok kamatain felül. Miután pedig kétszáz diák élelmezése és elszállásolása, egy igazgató, továbbá a megfelelő személyzet fizetésével stb., kb. havi 300.000 lejt tesz ki, a vakációkban befolyó házbérijövedelem és az alapítványok kamatai bőségesen fedeznék az intézet karbantartásához szükséges és más kiadásokat. Amennyiben az intézet fenntartása a fenti jövedelemből még sem lenne biztosítható, úgy a Papp Ferencről az Erdélyi Fiatalok 5. számában felvetett szövetkezeti eszme megvalósításával az esetleg előálló hiányok egész biztosan pótolhatók lennének.

Ez az aránylag legkönnyebben megvalósítható terv, amellyel a kolozsvári magyar diákság legfontosabb problémája megoldható lenne és amelynek gyakorlati alkalmazása nem állítaná kivihetetlen feladatok elé a nvomorban levő egyetemi hallgatókon segíteni akaró diákbárátokat és diákokat.

IFJÚSÁGI DALOSKÖNYV címen jelenik meg a közel jövőben Balázs Ferenc, Szent-Iványi Sándor és Mikó Imre összeállításában egy 64 oldalas füzet, mely Bartók, Kodály, Delyi Szabó gyűjtésű népdalokat, egyházi dalokat, diákdalokat, idegen fordításokat és tréfás dalokat fog tartalmazni. Előre felhívjuk rá a figyelmet.

MI A KÜLMISSZIÓ? című mélyenjáró munka most jelent meg az Ifjú Erdély kiadásában, melyet addig is, míg ismertetésre kerül, ajánlunk minden olvasónknak.

Éltrevalóságunk fokmérője.

(Az önszegélyző pénztár.)

Irta: Fazekas Sándor.

Szóval és pennával sokszor megállapítottuk már s ha ezt nem tettük volna, úgy is igaz lenne, hogy a magyar egyetemi hallgató ifjaknak nehéz anyagi gondokkal kell küzdeniök. A sok megállapítás, hivatalos és félhivatalos hozzászólás után egy igen fontos, létjogosultságunkat életbevágóan megállapító gondolatra szeretném felhívni a magyar egyetemi hallgatóság figyelmét, amire eddig nem terjedt ki senkinek a figyelme, de amely gondolat életrevalóságát kész adatokkal fogom bizonyítani.

Köztudomásu, hogy eddig mindennemű anyagi támogatás, amely az erdélyi magyar egyetemi ifjak számára megnyilvánult, kizárólag a magyar társadalom egyre fokozottabb anyagi igénybevételére volt alapítva. Megállapítást nyert, hogy ezt a végtelékig igénybe venni sem fizikai, sem pszichológiai okból nem lehet. Szükségtelen magyaráznom, hogy miért.

A kisebbségi magyar egyetemi hallgatóság életrevalóságának fokmérőjét jelenti, hogy vajjon a nyomorúságos anyagi helyzetében tud-e olyan intézményt létesíteni, amely legnagyobb szükségben levő egyetemi hallgató testvéreit kirántsa a legnagyobb kétségbeesésből. Ahelyett, hogy kész javaslattal Szolgáltnék, leírom egy már meglevő és igen áldásos hatásu, önszegélyző intézmény működését. Tessék gondolkozni a dolgon.

A Kolozsvári Református Theológia Ifjúsági Egyesülete 1928. isk. évfolyamán kimondotta egy *önszegélyző pénztár* felállítását, amely a nagyon megszorult theologiai hallgatóknak *egy évi kamatnélküli kölcsönt* nyújthasson, fenntartva a kölcsönkérőnek azt a jogát, hogy ha egy év leteltével nem tudná visszafizetni a kölcsönvett összeget, joga van a kölcsön egész összegére vagy részletére további kamatnélküli haladékot kérni a mindenkor Ifjúsági Egyesület elnökségétől. Az önszegélyző pénztár megalakult. Minden tag

kötelezte magát, hogy 100 lejt a következő iskolai év megnyitásakor, illetve a beiratkozásakor befizet s azonkívül legatum-jövedelmének 5 százalékát minden egyes alkalommal beszolgáltatja, tekintet nélkül annak nagyságára. A határozatot tett követte s *az önszegélyző pénztár az eltelt két év leforgása alatt mintegy 200.000 lejt, azaz kettőszázezer lejt kamatnélküli kölcsönt tudott nyújtani rászorult tagjainak, amelyekből – nagyon indokolt esetben – néhány ezer lejt segélyt is nyújthatott. Kimondta a vezetőség azt is, hogy a meglevő vagyon 20 százalékát arra az esetre tartja fenn, hogy ha valakit váratlanul betegség ér, vagy éppen operációs költségei merülnek fel, annak szükség esetén gyors segélyt tudjon nyújtani (nem kölcsönt), amelynek nélkülözése esetleg az illetőnek életébe is kerülhet. Ilyen eset is fordult elő s itt látszott meg igazán az intézmény áldásos hatása.*

Az erdélyi magyar egyetemi ifjak kb. 600-an vannak, akik közül az összes fakultásbeliek bevonásával, legalább 300-ra lehetne számítani. (A theologusok mindössze egy harmada ennek a számnak.) Ha az önszegélyző pénztárnak ilyen alapon való megszervezése megtörténhetne, pár év leforgása alatt legalább egy milliós vagyonnal rendelkezhetne az egyesület. Mit jelentene ez?!

Tudvalevő dolog, hogy az erdélyi magyar főiskolai ifjúság legszegényebb rétegét éppen a theologusok teszik ki. Aki nem bírja ki anyagilag az egyetemet, theologus lesz, bár az életnivó itt is éppen olyan drága, mint az egyetemen. Nem indokolhatja tehát azzal az egyetemi hallgatóság ennek az intézménynek fel nem állítását, hogy nincs anyagi ereje fizetni minden évben legalább 150 lejt az önszegélyző felállítására. Színház, mozi és egyéb luxusra senki sem sajnál ennyi pénzt. Ha él benne fájának szeretete, annál inkább köteles meghozni ezt az áldozatot. Csak

lélek kell hozzá s minden lehetséges. A példa igazolja. Addig, amíg a magyar ifjúság nem akar önmagán segíteni, addig nincs joga tisztán csak másokra, a társadalomra támaszkodni. A KMEHE elsőrendű kötelességének érzem az önszegélyző felállítását. Hiába gondolunk házépítésre és nagyobb szabású társadalmi megmozgatásra, amíg életrevalóságukat legalább egy ilyen természetű első lépéssel nem igazoljuk az erdélyi magyar társadalom előtt is. Addig pusztá alamizsna kérésnek látszik

a társadalom anyagi igénybevétele, ez pedig nem méltó hozzánk. Gondoljuk meg, hogy bár minden kezdet nehéz, de ugyan ezzel a módszerrel az iparosok több milliós vagyont gyűjtöttek, de a vasárnapi iskolás csöppségek perselypénzéből is hatalmas összegek gyűltek össze, amelyből lelkiismeretes és gondos kezeléssel ruha lett a meztelennek és kenyér, éhezők táplálására. Csak nem hisszük el magunkról, hogy tehetetlenebbek vagyunk a vasárnapi iskolás proletár porontyoknál.

A falusi ifjúság és az új magyar intelligencia.

Irta: *Gagy László.*

Valahogy véletlenül született meg bennem ez az eszme. Rég volt és azóta emésztő lánggal ég, nő... Nem tudom eldobni magamtól, benne élek, bennem él: minden gondolatomból sugárzik ki égető, fájó vad sugárzással. Valahogy testvérenek érzem magam vele, szomorú, vergődő, reménykedő testvérenek. Szeretném megírni egyszer, megmutatni a világnak, úgy, ahogy magamban érzem: megtörve, vádolón, fiatalon, sápadt arccal, homlokára vésvé: Erdélyi Magyar Fiatal!

Az erdélyi falusi ifjúságra gondolok. Tudom, hogy szíve van és lelke, tudom, hogy abban nagy, nagy erők vannak. Egy mindent átölelő testvériségnek karjaiban látom őt és érzem, hogy ő a jelen, a jövő, az élet és a halál! De ez az ifjúság nem érti a testvériséget, ez az ifjúság nem kívánja a harcot: egy érthetetlen gondolat körül tántorog csupán – s ez a nincsen. Ez az ifjúság testét óhajtja táplálni, hízlalni előbb s csak azután, esetleg még azután sem gondolt lelkére. *A falusi ifjúság beteg, nagy beteg*, kinek orvosa van szüksége. Elvesztette a hitét, nem tud, nem mer, nem akar bízni. Csak várja némán és boldogtalanul a megoldást. Ilyen formában pedig a megoldás nem fog eljönni soha! Nem tudja, hogy milyen óriási célok állnak előtte, nem érti, hogy miért van Erdélynek szüksége rá, nem akarja kettőbe törni eddigi életét, hogy véglegesen és örökre testvérekké

legyünk.

Eddig sem voltunk soha és most legkevésbé vagyunk igazi testvérek. Közöttünk hatalmas gátak állnak, melyeket megtörni nem lehet napok alatt. Évek, küzdelmes, harcos, hosszú évek kellenek arra, hogy csak faj legyünk és nép, nem pedig rang és osztály. Számptalan példát sorolhatnék fel annak igazolására, hogy *az erdélyi falusi ifjúság ma csak osztálykérdést lát a mi egész harcunkban.* Ez a félreértés pedig óriási károkkal jár. Az erdélyi falusi ifjúság nem látja, hogy lelkében régen elveszett már az, ami megtarthat minket. Ma súlyos konfliktusa van az Istennel, a rááradó földi gondokkal és önmagával. Ő pedig úgy menekül, hogy nem törődik sem az Istennel, sem a földi gondokkal, sem önmagával. Ez az igazság, mellyel számot kell vetnünk. Felfogása idegen: nem sír ki belőle még csak alakatlanul sem az a bánat, mely minket sorompóba állít: harcolni a jövődöért.

Sőt: szinte megvetően néz reánk, az a vak hit él benne, hogy mi vagyunk az Urak és ő a Paraszt. Hogy mi a magunk javára akarjuk felhasználni az ő erőit. Ellenkezőleg: *célunk egyetemes eggyé formálni az erdélyi lelkeket*, mely, ha sikerül, biztosítja fennmaradásunkat a történelem színpadán. Ha nem így történik, elveszünk. Olyan gyors irammal száguld előre a világ, hogy egy nemzet sem maradhat meg, ha nem ragaszkodik halálos

erővel ahhoz, ami öröktől fogva csakis az övé: nyelvéhez és erőihez!

Sokan könnyűnek tartják a megoldás munkáját. Azoknak fogalmuk sincs az elferdült emberi lélek új formába való alakításának nagy nehézségeiről! Az iskolában nem olyan nehéz lelkeket formálni, mint az életben, ahol csak faragni lehet és tudjuk, hogy ez kínnal, nehézségekkel jár.

Viszont: bizonyos rétegeiben társadalmunknak nagymértékben kifejlődött az a hit, hogy ezt a népet nem lehet, *nem érdemes formálni*, mert hálátlan és nép... Mit gondolnak, vajjon ezzel a gondolkozással meg lehet tartani magyarságában a falusi magyar népet?!

Az erdélyi falusi fiatalságnak ki kell

nyitni lecsukott homerosi szemét, hogy lásson. Lássa meg nagy tévedését hitében, elveiben, gondolataiban. *Értse meg azt, hogy egyet akarunk, kiknek a szíve magyarul dobog: közösen dolgozni...*

Hogy lesz-e munkánknak eredménye, az az Isten dolga, nekünk dolgozni kell végső kimerülésig.

Az erdélyi falusi ifjúság szomorúan, mélyen alszik s minden időnek legnagyobb problémája: felköltetni az alvót, eszmét önteni szívébe, melyért lelkesedhet. Ha megérti a mi eszméinket, biztosítva van jövődönk, de ha nem, akkor nincs messze az a mélység, amely eltakar minket a világ ránknéző szemei elől, mint olyanokat, kik sem élni, sem életlehetőségeikért küzdeni nem tudtak.

FŐISKOLÁSOK PROBLÉMÁI

A különböző fakultásbeliek egymáshoz való viszonya.

Irta: *Fazekas Sándor.*

A létért való küzdelem nagy harcában azt látjuk, hogy – eltekintve a nemzetek igen csekély százalékától, – a különböző kasztok közötti hatalmas válaszfalak kezdenek mindinkább leomlani, az eddig annyira háttérbe szorított munkásság öntudatra ébredve kezd jobban és jobban előretörni, a középosztály anyagilag mind gyengébb és gyengébb anyagi helyzetbe kerül s ezzel kezd elveszíteni szellemi uralkodó jellegét, mert ne feledjük el, hogy anyagi fedezet hiányában kulturális harcban szükségképpen le kell, hogy maradjon s teret adjon a fizikai munkások előretörésének is. Csak idő kérdése, hogy a társítványok kölcsönös kiegyenlítésével előálljon a nagy szellemerkölcsi és gazdasági szolidaritás a szellemi és fizikai munkások között. Mindenütt közelednek már egymáshoz a tömegek, csak közöttünk áll fenn még a nagy válaszfal, amely régi tradícióknak ránk hagyott utálatos öröksége.

Ebben a nagy harcban, amit fenn említettem és ami le nem tagadható, az erdélyi magyarság jövődönk közeposztálya nem fogja megállani a helyét s nem köve-

telheti a maga jogos részét, mert mindenki egyéneként akar érvényesülni s a többségnek eszébe sem jut, hogy az erdélyi magyar egyetemi ifjúság összefogjon s mint egyetlen szív dobbanjon meg az erdélyi magyarság faji kultúrájának megmentéséért. Ellenkezőleg, sorainkban a széthúzás és gyűlölködés csirái bő napfényre találnak, a különböző fakultásbeliek nem ismerik egymást, vagy alaptalan ellenszenvet táplálnak egymás iránt, amit a megszokott udvarias formások egyáltalán nem palástolhatnak úgy, hogy létezésüket a legjobban akarattal is letagadhatnók.

Az erdélyi magyar egyetemi ifjúság és a magyar teológiai hallgatóság között pl. mindig öröklött pszichológiai ellentétek állottak fenn. Sokszor meggyőződtem róla, hogy az egyetemi hallgatóság egy – kevésbé mélyen szántó rétege – lenézte a magyar teológiai hallgatót, lett légyen az bármely felekezethez tartozó. Tudom, hogy ez szorosan összefügg az illető vallásos és hitbéli felfogásával, világnézetével stb., de akkor, amikor egy magára hagyott faj megtartásán kell hogy csüngjünk, kérdem, lehet-e ilyen szempontok szerint

különböztetnünk egymás között? – A tehológiai hallgatók között százalékosan több van a fajáért és nemzeti kultúrájáért elszántan küzdők táborában, tehát nem lehet ráfogni, hogy mind nagyképek, tartalmatlan, nem egyenértékű, komoly munkásai az erdélyi magyarságnak. Ha örököltük a multból ezt a hazug megítélését a teológiai hallgató ifjaknak, akkor teremtsünk magunknak a közös cél és a közös érdek, közös életsors és életharc érdekében *etikai magaslatokon álló, keresztény közszellemet*, egymás munkájának kölcsönös megbecsülésével, támogatásával és egymásnak jóakaratu, kölcsönös megértésével, csak így kerülhetők el az elmúlt évek folyamán is előfordult sajnálatos esetek, amelyek egyikünknek sem szolgálják az üdvösséget, legkevésbé pedig szegény agyongyötört és reánk váró, minket hallani akaró fajunknak. Van alkal-

munk erről bizonyosságot tenni. Nem hiszem, hogy nagyszerűbb és áldottabb célkitűzéseink lettek volna kisebbségi életünk alatt, mint a Székelyek Kolozsvári Társaságának Ifjúsági szakosztályában és az Ifjúsági Keresztény Egyesületek kebelében. Főképpen az olyan főiskolai hallgatóknak, akik a KMEHE kebeléből kimaradtak, fakultásbeli különbség nélkül ott van a helye, hogy ezekben találkozzanak és összeforranak a közös nagy harc és szent cél érdekében, de ezt mindenkinek személyes érdeke is okvetlen követeli. Ha ez nem fog megtörténni még ezek után sem, akkor igazat kell adni annak a rólunk való megállapításnak, hogy „kifáradt ez a faj.” Ha mi, az új magyar vezető osztály, nem találjuk meg egymást, hogy fogjuk megtalálni a tőlünk távolabb álló magyar tömegeket, akiket pedig nekünk kell majd vezetnünk?!

Az Erdélyi Fiatalok első falúsi előadásai.

Október 5-én a dési estélyt követő napon *Balázs Ferenc* főmunkatársunk és *Demeter Béla* munkatársunk, *Kese Attila* sajudvarhelyi ref. lelkész vezetésével el látogattak a szamosmegyei *Somkerék* községbe. A falúnak már tudomása volt érkezésükről, a felekezeti iskola terme zsufozásig megtelt az érdeklődő közönséggel, főként földművesekkel. Először *Kese Attila* tartott bevezető előadást, bemutatva az Erdélyi Fiatalokat. Találóan jellemezte az ifjúság szentimentalizmusmentes új ideológiáját. Utána *Demeter Béla* az iskolán kívüli népnevelés fontosságára mutatott rá. Hangsúlyozta többek között, hogy Romániában a földművesek szaktudása a külállamokhoz viszonyítva sokkal alacsonyabb nivón áll. Ezt az ismerethiányt pedig csakis az iskolán kívüli népnevelés pótolhatja. *Balázs Ferenc* a szövetkezeti kérdés jelentőségével foglalkozott. Ismertette a külföldi termelő, értékesítő és fogyasztási szövetkezeteket. Felhívta a lakosság figyelmét a szövetkezeti eszme érvényre juttatására. Az előadások után a magukkal vitt vetítőgép-

pel ismeretterjesztő filmeket mutattak be.

Este *Sajószentandrason* rendeztek kultúrestélyt. Ide átrándult a szomszédos *Sajóudvarhely* lakossága is. *Kese Attila* tartotta itt is a bevezető beszédet. Majd *Demeter Béla* a népkönyvtárak jelentőségét méltatta és konkrét javaslatokat tett a probléma mielőbbi megoldása érdekében. *Balázs Ferenc* a gazdasági válság kérését boncolgatta és ugyancsak konkrét javaslatokat adott arra vonatkozólag, hogy miképpen lehet elviselhetővé tenni, kiegyensúlyozni a válságot. A filmbemutatóra itt is sor került. Az előadások mindkét helyen a legközvetlenebb hangulatban folytak le és meggyőződhattünk arról, hogy a falú szeretettel fogadta az Erdélyi Fiatalok bemutatkozását. Külön köszönet illeti *Kese Attilát*, aki fáradságot nem ismerve állandóan segítségükre volt, továbbá *Beregszászi György* somkeréki, *Bódi* sajudszentandrásai ref. lelkészetet és *Desbordes Ernő* sajudvarhelyi földbirtokost, akik szintén közreműködtek a kultúrestélyek sikere érdekében.

Az Erdélyi Fiatalok Désen.

Az Erdélyi Fiatalok október 4-én műsoros estély keretében első ízben lépett fel Dés közönsége előtt. Az estélyt a vármegeyház dísztermében tartottuk, amit dr. Pop Cornel alispán díjmentesen bocsátott rendelkezésünkre. A megnyitó beszédet dr. *Bene Ferenc*, a város közeletének munkás vezetője mondta, aki frappáns beszédben vázolta az új magyar nemzedék világnézetét. Főként azt a törekvést emelte ki Erdély fiatalságának ideológiájából, hogy a faluban keresi a regenerálódást a magyar kisebbség számára. *Kováts József* munkatárs arról a generációról nyújtott ideológiai képet, amelyből az Erdélyi Fiatalok is kikerültek. Ezt a generációt két hatalmas történelmi tényező: a háború és a kisebbségi sors vezette át az új útakra. Az új ideológia legfőbb ismérveit a filantropia, a szociális szempont és a nacionalizmus átértékelése. Majd *Demeter János* főmunkatárs tartott előadást az ország gazdasági válságáról. Belevilágítva a gazdasági élet lényegesebb fejezeteibe, a termelésbe, értékesítésbe és a hitel kérdésébe, kimutatta, hogy Románia országos válságának legfőbb oka a szervezetlenség. Szervezetlen a termelés, szervezetlen az értékesítés és a hitelkérdés is, a krízis azért olyan súlyos.

A magyar falú problémái címmel *Balázs Ferenc* főmunkatárs mondott nagy érdeklődéssel kísért beszédet. A magyar falút a jelenlegi körülmények között csak a szövetkezeti mozgalom vezetheti ki a válságból. Olyan tiszta célú szövetkezeti mozgalom, amely csak arra törekszik, hogy a tagok szükségleteiről minél kedvezményesebben gondoskodik és nem azért alakul, hogy más hasonló szervezetekkel konkuráljon. Az estélyen fellépett *Bélteky László* munkatárs saját verseivel, gondolatokban mélyen szántó, művészi erejű költeményeit a közönség nagy tetszéssel fogadta. Az előadások között *Lőrinczi Sári* coloraturai énekesnő és *Bernstein Jolán* zongoraművész nő szerepeltek Ady–Renitz dalokkal. A műsort a dési Polgári Dalkör magas színvonalú énekszámai zárták be. Az Erdélyi Fiatalok ezúton is köszönetet mond dr. Bene Ferencnek, Bérczi Ernő karnagynak, Mátyás László segédlelkésznek, Egyed Bélának és Egyed Ernőnek, valamint a Medgyesi papirkereskedésnek, hogy részint szereplésükkel, részint fáradságos közreműködésükkel lehetővé tették az Erdélyi Fiatalok sikeres bemutatkozását.

KORUNK ARCÁHOZ

A „Megtisztított” Biblia.

Chikagóban Frank Chandler könyvkiadó egy ú. n. „megtisztított” Bibliát adott ki. Megtisztítottnak azért nevezte, mert minden sikamlósnak, erkölcstelennek vélt részt kihagyott belőle. Pl. Noe esetében kihagyta azt, hogy Noe nem vetette meg a bort stb.

Ez a tény is abba a purifikáló sorozatba tartozik, mint a magyarországi közerkölcsiségvédő törvény ama rendelkezése, amely a legszigorúbban bünteti a káromkodást. Abba a sorozatba, amely úgy akarja a világot megtisztítani, hogy bizonyos megnyilvánulásait elhallgatja, vagy

elhallgattatja. Jelen esetben törli a Bibliából az emberi bűnt, hogy ne látszódjék az a hősiesség, amely ebből a bűnből, ilyen mélységből a nagy vallásos és lelki tettek magaslatára ért fel egy-egy emberi sorson keresztül.

A mélységet kicenzurálja a hipokrita kor, amely ezzel a tétellel árt a legtöbbet az igazi megtisztulni akarásnak, mert a lélek tetteit elérhetetlen magasságba emelve megfosztja a hasonló bűn helyzetének megmutatásától, s általa elcsüggeszti, reménytelenné teszi a hasonló megtisztulás akarátát.

S Z E M L E

AZ „ERDÉLYI HELIKON” KÖZÉP- ISKOLAI IRODALOMTÖRTÉNETI PÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE

Az „Erdélyi Fiatalok”-ban több ízben foglalkoztunk irodalomtanításunk reformjának kérdésével. Ezt az érlelte meg bennünk, hogy a Helikon tavalyi versenye nem várt kudarccal végződött. Annak idején napilapjaink és folyóirataink egyaránt rámutattak az okokra; lapunk is leszögezte álláspontját s természetesen a mult évi sikertelenség után fokozott figyelemmel kísértük az idéni versenyt. A verseny feltételei és a kitűzött díjak ugyanazok voltak, mint tavaly, csupán a helyet illetőleg vezetett be célszerű módosítást a bíráló bizottság. Míg tavaly csak a kolozsvári református kollégium dísztermében lehetett írni, idén minden vidéki magyar főgimnáziumban egyidejűleg lehetett versenyre állni. A tavalyi négy jelentkezővel szemben idén 14-en próbálták elnyerni az anyagi és erkölcsi tekintetben egyaránt szép Kemény-díjat. E 14 jelentkező nevét érdemes feljegyeznünk, hadd hasson bátorítólag példájuk az ezutáni versenyek jelentkezőire is. *Ady Lajos* (Marosvásárhely. Ref. főgimnázium). *Aradi Antal* (Kolozsvári kath. főgimnázium). *Babics László* (Nagyváradai Gojdu liceum), *Beke Péter* (Székelykeresztúri unitárius főgimnázium). *Báthory Jolán* (Kolozsvári Ref. leányliceum). *Dobos Ernő* (Nagyenyedi ref. főgimnázium). *Gámán Sándor* (Marosvásárhelyi ref. főgimnázium). *Gergely Jenő* (Nagyenyedi ref. főgimnázium). *Kocsis Sámuel* (Marosvásárhelyi ref. főgimnázium), *Medgyesy Erzsébet* (Zilahi ref. liceum), *T-olcsyay Erzsébet* (Kolozsvári ref. leányliceum), *Tóth B.* (Zilahi ref. főgimnázium). *Venczel József* (Csikszeredai kath. főgimnázium).

A jelentkezők nagy többsége (10) a kolozsvári ref. kollégium dísztermében írta meg dolgozatát október 12-én. A többi négy a vidéki gimnáziumokban. A feladott közös téma „*a falú a XIX-ik század magyar irodalmában*” volt. A téma helyes kiválasztásáért dicséret illeti a bíráló bizott-

ságot, amely ilymódon okosan számolt egyrészt a magyar középiskolások irodalomtörténeti ismereteivel és képességeivel, másrészt a falú iránti érdeklődéssel is. A verseny eredményét október 19-én ünnepléses keretek között hirdette ki a bíráló bizottság a kolozsvári ref. kollégium dísztermében.

A szép számban egybegyűlt közönség és ifjúság előtt *Gyallay Domokos* ismertette a verseny célját és örömet fejezte ki szép eredménye felett. Utána a háromtagú bíráló-bizottság (Gyallay D., Kovács D., Kuncz A.) nevében *Kuncz Aladár dr.*, a Helikon szerkesztője olvasta fel az eredményt. Bírálatában kiemelte, hogy az idei irodalomtörténeti verseny úgy a jelentkezések számát, mint színvonalát tekintve, a legszebb reményekre jogosító eredménnyel zárult. Ez a jelentős eredmény bízakodó hittel tölt el mindnyájunkat s példát adhat azoknak, akik jószándékkal, segítő kézzel akarnak műveltségünknek még oly sok elhanyagolt területén valamit alkotni. Érdemes és lehet itt dolgozni! Majd rámutat azokra az okokra, amiért a bizottság éppen ezt a tételt választotta, amely nagy tudást, stílus készséget és áttekinthető képességet kíván. A bizottság határozata alapján *a 10 ezer lejes nagydíjai Venczel József kapta meg*, akinek a dolgozata „magasan túlszárnyalja a többit és olyan irodalmi ismeretekről, íráskészségről és fogalmazni tudásról tesz bizonyosságot, amelyre büszkén mutathatunk rá.” 2000 lejes díjat kaptak *Ady József és Báthory Jolán. 1000–1000 lejt kaptak: Aradi Antal, Beke Péter, Dobos Ernő, Geréb Pál, Gámán Sándor és Medgyesi Erzsébet.*

A bíráló-bizottság jelentését egyhangú öröm és tetszés fogadta. Venczel József felolvasta díjnyertes munkáját. Végezetül *Kovács Dezső* intézett pár meleg szót a verseny résztvevőikhez rámutatva a magyar irodalom szeretetének és ismeretének nagy jelentőségére.

A díjnyertes Venczel József dolgozata magasan felülemelkedik azon a mértéken, amit egy mai erdélyi diáktól várhattunk

A szokott iskolai frázisoktól mentes minden sora és frappáns megállapítása mögött komoly tudás és elkészültség látszik. Dolgozatát a következő bátor és modern szavakkal kezdi: „Szabó Dezső „Segítségének” első kötetében van a „falúzás” örök szép jelenete. Boór Bálint itt elsöprő erővel néz bele a jövőbe s prófétai hanggal tette hívja a „magyar temetőt.” „A falúba vetett bizalom hatalmas szimbóluma ez a falúzás.” „Most, amikor a magyar falút kell bemutatnom a XIX-ik század irodalmának tükrében, írónkat egy gigászi Boór Bálintként képezem oda a falú mellé.”

Dolgozatának alaptétele, hogy a romantikusok által megrajzolt falú nem az igazi magyar falú. Ezt csak a századvég nagy írói látják meg és fedezik fel. Úgyesen állítja szembe Bessenyei és Kisfaludy elmaradt népies alakjaival Tiborcot, „az örök falú-nyomor szimbólumát.” „Tiborcban testesül meg szerinte az elmúlt 8 száz esztendő falújának minden réalizmusa és ideálijmusa.”

A magyar falút igaz valóságában Petőfi, Jókai és Arany mutatták meg, akik közül Petőfi művészete a népdalban, Aranyé a népmondákban, Jókaié a népmesékben gyökerezik.

Venczel dolgozatának legfőbb érdeme önálló ítéloképességén kívül világos és tömör stílusában, gondolatai frissességében és abban az eleven erőben van, amely ott lüktet minden sora mögött.

A többi dolgozat is többé-kevésbé jól sikerült. A nivó, bár kifogások most is emelhetők az egyes dolgozatok ellen, általában jóval túl haladta a tavalyiak mértékét. Ha talán irodalmi járatosságuk alul marad a régebbi generációk képzettségénél, ezzel szemben pozitív eredmény az elmélyedés és az irodalom értékeinek egy magasabb nemzeti és emberi szempontból való nézése. Bár a feladott téma kimondottan a XIX-ik századot ölelte át, mégis legtöbbször idézetek, utalások alakjában elárulja, hogy a modern irodalom nagyságaival is találkozott már. Ady Endre neve lépten-nyomon előfordul és mellette a modern magyar próza vátozsszéé, Szabó Dezsőé is. A modern irodalom ismeretére és tanulmányozására vall némelyeknél az az

örvendetes demokratikus szemlélet, amelylyel a mult század magyar irodalmának nem egy mozzanatát tekintik. Ady Lajos dolgozata pl. kiemeli, hogy Katona Tiborc alakjában „az elhagyott parasztság tiltakozását személyesíti meg.”

A szociális érzék is kiérződik nem egy dolgozattól. Aradi például nagyon helyesen kikel a l'art pour l'art ellen. „Ha igaz Széchenyi mondása, hogy a magyar oly kevés, hogy még az apagyilkosnak is meg kell kegyelmezni, akkor igaz az is, hogy a magyar faj lánglelkű költőinek sem szabad bedugniok füleiket akkor, amidón a nép kér. Nekik, elsősorban nekik, a nép költőinek kötelességük ezekre a kérdésekre felhívni a figyelmet.”

Folytathatnánk tovább is e kikapott idézeteket, de rá kell mutatnunk az örvendetes eredmény mellett az árnyoldalakra is. Az utóbbi évek alatt egyre javuló érettségi eredmények mellett ifjúságunknak természetszerűleg több idő kellene jusson a magyar irodalom megismerésére. Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy a közel 300, sőt valószínűleg még több, idén érettségizett magyar diák közül (e szám a statisztikai adatok teljes hiánya folytán csak hozzávetőlegesen állapítható meg) csak 14-en vettek részt a versenyen, tehát a végzett diákok nagy része ezúttal is távolartotta magát. Sajnálatos az a tény is, hogy évszázados magyar intézetek, mint a kolozsvári református és unitárius kollégium és a gyulafehérvári katolikus liceum, egyetlen növendékkel sem szerepeltek. A 14 pályázó munkáinak egy része sem ütötte meg a mértéket és szomoruan mutatja úgy a tárgyi tudás kicsiny és bizonytalan voltát, mint a magyar stílus törvényeinek nem ismerését. A baj tehát, amire az „Erdélyi Fiatalok” többször rámutatott, most is fentáll. Középiskoláink lassan kezdenek csak ráébredni arra, hogy ezen a téren milyen mulasztásokat kell még pótolni.

Nem szabad tehát megalégedni és boldogan elkönyvelni a mostani sikert sem, mert ez mégcsak ígéret, a kezdet halványan, bizonytalanul pislákoló reménytüze. Hogy láng és világító tűzozzlop legyen, ahhoz mindnyájunk összefogó akaratára és öntudatra ébredése kell!

Dr. Jancsó Elemér.

FIATAL-MAGYAROK

A magyarság mai helyzete a létfenntartás ösztönével sürgeti a magyar faj európai hivatásának ártértekelését és a régi gondolkozásmódnak és világlátásnak a történelmi szükségszerűség követelte megváltozását. Lapunk számon akarja tartani a különböző körülmények között élő egyetemes magyar fiataloknak minden olyan megnyilvánulását, melyben ennek az új magyar öntudatnak és világlátásnak a körvonalai bukkannak elő.

A MAGYAR TUDOMÁNY HATÁROK FELETTI MUNKAKÖZÖSSÉGÉT HIRDETIK A SARLÓSOK.

Masaryk csehszlovák köztársasági elnök felvidéki körútján, Losoncon, magyar tudományos, irodalmi és művészeti társulatot ajánlott fel. A Sarlósok, mint az ottani új magyar nemzedék kultúrszervezete, tervezetet dolgozott ki az alapítandó társulat tudományos osztálya részére, s azt memorandum alakjában az elnök elé terjesztette. A tervezet „a magyar tudományos élet helyes centralizációján és decentralizációján alapul” – mondják, s benne olyan gondolatokat vetnek fel, melyek alapul szolgálhatnak minden kisebbségi magyar tudományos törekvésnek.

A helyes centralizáció egy egyetemes magyar tudományos központot kíván meg. „Ezt az egyetemes központot csakis az egyetemes magyarság tudományos munkaközösségére lehet felépíteni, tekintet nélkül az országhatárokra.” A helyes decentralizáció viszont megkívánja, hogy a különleges csehszlovákiai magyar tudományos problémák külön és önálló csehszlovákiai magyar tudományos központot kapjanak. E problémák: A kisebbségi magyarság gazdasági, szociális, művelődési és kulturális kérdései; a cseh-magyar, szlovák-magyar, orosz-magyar, általában a szláv-magyar viszony; a csehszlovákiai magyarság, általában a kisebbségi magyarság szerepe Kelet-Európában.

A helyes centralizáció elérésére kívánják: az egyetemes magyar tudományos léttel való érintkezés biztosítását, magyar tudományos termékek szabad behozatalát, magyar szakemberek előadó és tanulmányi jogát, magyarországi tanulmányútak lehetővé tételét, magyarországi ösztöndíjak kiírását stb. Kívánják továbbá, hogy a pozsonyi Komensky-egyetemen magyar tör-

ténelmi, társadalomtudományi, néprajzi és művészeti tanszékeket és szemináriumokat állítsanak fel és ezeket neves magyar nemzetiségű szakemberekkel töltsék be.

A helyes decentralizáció végett a csehszlovákiai magyar kultúrközpont legelső feladatának a szociografiai kutatást jelöli meg, kívánja továbbá, hogy a magyar középiskolák anyagába vegyék fel a különleges ottani magyar tudományos kérdéseket, az egyetemeken pedig intézményesen foglalkozzanak tudományosan a kisebbségi kérdéssel, különösen a kelet-európai kisebbségekével. Kívánják a kelet-európai kis nemzetek új nemzedékei között való érintkezés előmozdítását és a kelet-európai kérdés felvetését a tudományos fórumokon. Hitvallásukat következőképen foglalták össze:

– „A magyarság kisebbségein keresztül benyúl a legtöbb utódállam életébe s így nemcsak földrajzi, de állampolitikai helyzeténél fogva is elsősorban reáharul a masaryki generáció szétbontó történelmi munkája után a kelet-európai fejlődés további etappja: a konföderáció.” –

Ime a „destruktív” Sarlósok kultúrprogramja. Vajjon a náluk kevésbé destruktívek követelték-e hasonló erővel a magyar tudományos törekvések szabad lehetőségeit és a kultúr-egységet?

SZEGEDI KIS KALENDÁRIUM AZ 1930. ÉVRE. (A szegedi Bethlen Gábor Kör kiadása.)

Izléses kis naptárkát hozott a posta. Minden hónap melletti lapon üde frissességű népdal, s felette a dalt illusztráló, primitívességében ősi és szuggesztív rajz, „A versek: régi, jórészt kiadatlan szegedi és környéki népi dalok *Bálint Sándor* saját nótagyűjtéséből, a rajzok: *Buday György* munkái” – ezekből a szerény sorokból, értesülünk, hogy a kis naptár voltaképpen

a Bethlen Gábor Kör nagyszabású tanya munkájának (lásd 6. számunk) egyik bizonyossága és ízléses hirdetője.

A dalok a szerelem, a bánat, s a falúsi tragédia csodálatosan egyszerű, tiszta kifejezései. Nem árt belőlük mutatóba ketőt ideírunk.

- I. Házunk előtt fojik el egy halastó
abba úszik három fekete holló
három fekete hollónak hat szárnya,
ki vagyok a rúzsám szívibü zárva.

Házunk előtt fojik el egy halastó
abba úszik egy fekete koporsó
gyertők lányok halászuk ki a koporsót
nézzük mög, hogy ki babája nyug-
[szik ott!]

- II. A szögedi halastó, halastó
beleestem kocsistú, lovastú,
Jaj Istenöm ki vösz ki,
mögsajnál-é engömet valaki?

Utóbbi kis verset mottónak teszik a naptár elejibe, s mintha belőlük sok Erdélyből kiment fiatal hazavágyódása hallatszanék.

Rajzait a Kör elnöke, *Buday György* készítette. Buday György nemcsak képzett társadalomtudós és nagy képességű szervező, de talán legelsősorban művész, ki grafikai munkáival már VII. gimnázista korában feltűnt. E kis dalok ősi frissességét nagyon találó grafikai eszközökkel érzékeltette rajzban. Szellemes az egvik mézes kalácsos rajz, benne a vers motívumaival és teljesen leegyszerűsített, szinte plakátszerű a három holló rajza.

A kalendáriumhoz mellékelt felhívás kifejti, hogy ez a kis naptár teljesen az egyetemi hallgatóságé: ők gyűjtötték, rajzolták és küldték szét. Felhív egyszersmind mindenkit, aki megérezte azt a szeretetet és azt a lelket, mellyel a kis kalendáriumot csinálták, hogy rokonai, barátai figyelmét hívja fel rá s vegye meg, mert az érte járó összeggel szegény egyetemi hallgatót segíthetnek.

Mi megéreztuk belőle a nép iránti szeretetet, s az érte felelősséget érző lelket, s ezért magunk részéről is ajánljuk: aki csak megszerezheti, szerezze meg. Szándékáért is, szépségéért is megérdemli. (Meg-

rendelhető Görög József egy. hallg. pénztárnánál Szeged, Calvin-tér 2. Bethlen Gábor Kör; – vagy lapunk kiadóhivatalában.)
Jancsó Béla.

A SARLÓ KÉTÉVES MUNKA-PROGRAMMJA

(A Sarlósok a nyáron egységes program szerint vándoroltak az Ipoly völgyében, Gömörben, Bodroghözben és Tiszaháton. Ezt a programot az augusztus 6-iki érsekújvári városközi vezetői konferencia határozta el és adta ki a vándoroknak sokszorosított körlevél formájában. Kiadták Balázs András, Balogh Edgár, Berecz Kálmán, Dobossy Imre, Dobossy László, Ferencz László, Forgách Béla, Horváth Ferenc, Jócsik Lajos, Pál Ferenc. Az érdekes körlevélből adjuk az alábbi részletet, amely bepillantást nyújt a Sarló munkamódszába.)

A Sarló 1932-ben csehszlovákiai magyar szociográfiai intézetet állít fel. Az intézet felállítását a következő két éves Program előzi meg:

I. A Sarló a magyar középiskolás és főiskolás diákságot a magyar tömegek gazdasági, szellemi és szociális életének tanulmányozására neveli. Ezt a célt szolgálja: 1. az 1928-iki gombaszögi cserkészreformok és az 1929-iki eperjesi cserkészankét elvkitűzései alapján 1931. tavaszán külön is szervezkedni kezdő regösmozgalom és a középiskolások regösjárása. 2. A főiskolások nyári néptanulmányi vándorlása és az ennek az alapján 1931 tavaszán megszervezendő rendszeres sarlós-mozgalom. 3. Szociográfiai kérdőívek állandó néptanulmányozások számára és szociográfiai pályázatok kiírása. 4. Szociográfiai munka a középiskolai önképző körökben az 1929. évi érsekújvári önképzőkör reformok alapján.

II. A Sarló fokozatosan kiépíti a tudományos szociográfiai munkát. Ennek módjai: 1. szociográfiai kurzusok szervezése az egyetemi városokban és vidéken. 2. a szociográfiai adatok tudományos feldolgozása úgy a Sarló, mint a Csehszlovákiai Magyar Akadémikusok Szövetsége által fenntartott szakszemináriumokban. 3. Tudományos kapcsolatok létesítése az új

nemzedék és a különböző nemzetiségű társadalomtudományi, közgazdasági, statisztikai és néprajzi szakemberek és szakörök között. 4. A csehszlovákiai magyar szociográfiai szakirodalom és valóság-irodalom megteremtése a szociográfiai adatok és feldolgozások kiadása által.

III. A Sarló országos propagandát indít a kisebbségi magyarság tudományos megismerése érdekében. Ennek módzatai: 1. tervszerű ifjúsági propaganda a középiskolás és főiskolás sajtóban; 2. a napilapok és folyóiratok, elsősorban azonban a vidéki sajtó tervszerű bevonása a néptanulmányozásba. 3. A pozsonyi és kassai magyar rádió beállítása a néptanulmányozásba. 4. Vitagyűlések és vitakihívások a tudományos népszerűség érdekében, harc a tudománytalan népszerűség minden illúziója ellen.

A SARLÓ KÖZEGÉSZSÉGÜGYI KÉRDŐÍVE, szociográfiai kérdőíveinek elsejeként jelent meg. Száz közegészségügyi kérdést tartalmaz, melyek az egyéni higiénia fontos kérdésein túl a közegészségügy legfontosabb területeit ölelik fel, s ebből a szempontból is úttörő jelentőségűek az egész magyar nyelvterületen. Nagy jelentőségük, hogy a népegészségügy egész szociális gyökerét fel akarják tární és megmutatni a szoros összefüggést gazdasági és szociális helyzet és népegészségügy között. Mindenki, aki ebben az irányban akar dolgozni, hasznos és termékeny útbaigazítást kap általuk.

J. B.

A DIÁKVILÁG 1930. októberi száma nagyon érdekes gondolatokat vet fel a szentség forradalmárai c. cikkben arról, hogy az igazi kereszténység lelki forradalom. „Az igazi forradalmak nem az anyag, hanem a gondolat világában játszódnak le. A könyv nagyobb forradalmat csinált, mint a kard. Gutenberg nagyobb forradalmár volt, mint Robespierre... Krisztus a legnagyobb forradalmár,” mert ő a megváltás forradalmát indította meg. Az aktív gyakorlati kereszténységnek krisztusi tartalmat adni akaró gondolatokat tárgyalja Victor Tános és dr. Hilscher Rezső cikkében, Benkő István pedig „Lenin és Gandhi”

c. cikke megjelent első részében kettejük mozgalmát, mint Kelet forradalmának két pólusát mutatja meg, kifejtve, hogy míg „Leninek forradalma roppant kísérlet arra, hogy az ember állati lényéből fejlessze ki az ember boldogságát”, addig Gandhi forradalma az ember lelki alkotásából sarjad és elsősorban lelki célokat tűz ki. – Érdekes beszámolókat kapunk a tahi-i és a vaumarcus-i konferenciákról.

BUDAY GYÖRGY: A szegei tanya problémái. (Dolgozatok a m. kir. Ferenc József Tudomány egyetem sajtótudományi tanfolyamából 1. füzet).

Buday György, a szegei Bethlen Gábor Kör elnöke, a tanya-munka megindítója és vezetője ebben a füzetben mintegy ideológiailag összefoglalja a tanya-munka megindításának szükségességeit és feladatait. Vázolja az alföldi és a tanya-kérdés régi háttérbe szorítását és annak központi jelentőségét az agrár Magyarországon, továbbá az egészséges fejlődést gátló óriási ellentétet intelligencia és falú között. E szakadék áthidalására egyedül az új generáció képes, amely nem bűnös azokban a vétkekben, amelyek kimélyítették ezt a szakadékot minden oldalról.

A tanya-munka első feladata a pontos és elfogulatlan helyzetkép, a diagnózis alapos és folytonos tudományos kutatás által. Vizsgálat alá kell venni: a földet és a vele kapcsolatos tényezőket, mint egyik együttthatót. Vizsgálni kell az emberanyagot, mint másik komponenst. A kettőnek az eredője az élet folyamata, melyet ismét gazdasági, kulturális és lelki fokozataiban kell megfigyelnünk. Rendkívül érdekes „A tanyai lélek elemei” c. fejezete, amelyben a lélek feltáratlan nagy területeire utal. néhány vonás vázolásával. Utal sajátos katolicizmusára, mely ősi misztikum-érzés, utal sajátos jogérzékére, mely még teljesen kikutatatlan, holott erkölcsi jellemének egyik legmélyebb megnyilatkozása. A népszokások és népművészetek kutatása egészíti ki e feladatokat.

Társadalmi életük egészének vizsgálatánál elsősorban a társadalmi közösségi érzést kell megfigyelni, s azt, hogy osztály és gazdasági problémák ezeket hogy mó-

dosítják. „Talán Szegeden látjuk legvilágosabban, – írja „A tanya és a város” c. befejező részben, – hogy nemcsak gazdasági, hanem lelki és szellemi tekintetben is egymás mellett, de egymástól szinte teljesen idegenül, két külön síkban mozogva él itt két hatalmas réteg: a tanya és a város.” A város így gyökértelen „felépítmény” marad és saját környezete problémáihoz semmi köze. A tanya viszont évszázados anakronizmusba és nyomorba merül. Ezen a helyzeten csakis az új öntudatos magyar fiatalság tud segíteni,

amely a népért való felelősség érzésével áll munkába, s munkájával megindítja a robbanásig feszült osztályellentétek igazságos és egészséges eloszlását.

Buday György könyvének gondolataihoz sok hozzátenni valónk nem lehet. Fejtegetései lényege sok tekintetben a mi más helyzetünkben is fennáll. Okos világossága meggyőzővé teszi gondolatait. Nagy szüksége volna a mi most induló falú-munkánknak is hasonló irányt jelölő műre.

Jancsó Béla.

FIATALOK MUNKÁJA

DEMETER JÁNOS ÉS DEMETER
BÉLA: ROMÁNIA GAZDASÁGI
VÁLSÁGA

Nagy örömmel konstatáljuk a haladó erdélyi ifjúság életakarátának és tudásának immár rövid időn belül ezt a harmadik, könyvben való megnyilvánulását. A Demeter testvérek hatvanoldalas röpirata, mely szerzőik fiatalságához mérten meglehetősen közgazdasági adatismeretet és Románia határain túllátó koncepciózus tájékozottságot mutat, relative kimerítően foglalkozik a romániai gazdasági válság általános diagnózisával és megkísérli a kivezető utat megjelölni úgy a közgazdasági politika, mint a kelet európai külpolitika területein.

Szisztematikus, értékes gondolatmeneteket röviden a következőkben foglalhatjuk össze: az elmaradt technikájú, irracionális mezőgazdasági termelés, a mezőgazdaságnak tökéletes értékesítési szervezetlensége, az államnak az ipar fejlődése szempontjából helytelen közlekedési, közigazgatási politikája és az elképzelhetetlenül ragadozó hitelviszonyok Romániát gazdasági lejtőre juttatták, a munkanélküliséget, mezőgazdasági árlemorzsolódást, a parasztság teljes eladósodását stb. okozták; a kiutat mindenekelőtt a hitelkérdés radikális megváltoztatásán kell elkezdni a földtehermentesítés, földhitelmegoldás, új bank-

törvény stb. által, miután a legsürgősebb feladat a mezőgazdaság szövetkezeti, értékesítési és termelési problémájának megoldása, helyes közlekedési és külkereskedelmi politika a meglévő ipari lehetőségek felhasználása végett és végül a mezőgazdaság kelet európai válságának leküzdése szempontjából a kelet európai agrár-blokk sürgős megalakítása.

Anélkül, hogy helyszüke miatt e gondolatmenet kapcsán ellenfejtegetésekbe merülnénk – hiszen ezek nyílt kérdések – legyen szabad egyetlen, de alapvető problémára felhívunk a figyelmüket. Nevezetesen, véleményünk szerint az egész tanulmányból kimaradt a társadalmi kérdés súlyos jelentősége, úgy a világgazdasági válság megokolásánál, mint a romániai speciális teendők lehetőségeinek felbecsülésénél. Ugyanis lassan teljes világossággal felismerhetővé válik a világgazdasági struktúra és a mai társadalmi berendezkedés egymáshoz képesti feszültsége, ami semmiféle *csak* közgazdasági problémával nem eliminálható, valamint a romániai és kelet európai lehetőségek józan mérlegelésénél lehetetlen szem elől téveszteni az itteni elsődleges jelentőségű rétegnek, a parasztságnak teljes társadalmi szervezetlenségét és osztályszervezetlenségét. Ezeknek a problémáknak a megoldása, legelsősorban a parasztság társadalmi megszervezése, olyan feltételei az egész-

séges kibontakozást kereső közgazdasági felfogásnak, amely nélkül, pusztán közgazdasági alapon a legjobb indulatú kormánypolitika sem vezethet teljes eredményhez.

Kétségtelen viszont, hogy egy ilyen, a nagyközönség érdeklődését felkelteni akaró és laikusok számára egységes, világos képet adni hivatott munka keretei között nehezen fértek volna el az említett társadalmi fejtegetések. Hiányukat is csupán azért hangsúlyoztuk, hogy tehetséges szerzőik figyelmét ráirányítsuk. Könyvük rendkívül alkalmas arra, hogy belőle áttekintést nyerjünk az egész problémáról.

Sohasem tévesztik el azt a kitűzött céljukat, hogy a nagyközönségnek adjanak gondolatokat és nem merülnek bele a szükségesen túl fásasztó statisztikákba, stílusuk viszont egyszerű, tömör. Ezekkel a tulajdonságukkal röpiratuk alapvető fontosságú annak a magyar nagyközönségnek, amely a közgazdasági ismereteket és belőlük fakadó gondolkozásmódot olyan sajnosan nélkülözi. Mindenkinek a legmelegebb figyelmét megérdemli.

A könyvet az Uránia-nyomda állította ki. Ára 50 lei. Kapható és megrendelhető lapunk kiadóhivatalánál.

Rohonyi Vilmos.

APÁK ÉS FIAK

Ez a rovat a nemzedékek egymáshoz való viszonyának kérdéseit fogja tárgyalni. Apáink nemzedékének és a mi generációnknak megnyilatkozásait világviszonylatban is, egyetemes magyar viszonylatban is, de leginkább az erdélyi magyarságot illetően. A problémák tárgyalásában nem akarunk elfogultak lenni, mindeneke előtt az igazságnak, a fejlődő élet igazságának szempontjából nézzük őket. És bírálat, vagy elismerés abból fog származni, hogy miképpen töltik be a generációk azt a rendeltetésüket, melyre hivatva vannak fajunk s az emberiség életében.

MARADJ!...

1901-ben René *Bazin*-nek, a népszerű francia írónak megjelent egy elzászi tárgyú „irredenta” regénye „Les Oberlé”. Az Oberlék jómódú, munkaerős elzászi familia. A nagyapa az 1870-es generációból való, aki vérében érzi még a legyőzetés szégyenét, hiszen úr volt és nincs keserűbb, mint az elvesztett uraság. Az apa már benne él az új körülményekben s munkájának kézzelfogható eredményével igyekszik hatalomra szert tenni. A fia azonban a nagyapának hatása alá kerül, aki lappangó keserűségének ad kiútát, mikor ráparancsol: Menj innen, mielőtt még besoroznának!”

A regényről megjelenése után Maurice *Barrés*, a kifelé rideg, befelé gyújtó nacionalizmusáról híres író hosszabb kritikát közölt (újra kiadva az „Alsace-Lorraine” c. kötetében, 1906), ahol többek közt a következőket mondja:

„Ami az apát, Oberlé Józsefet illeti, olvasóimat sérteném meg, ha szükséges-

nek vélném kimutatni nekik, hogy éredkből marad németnek, de ez rendkívül bántja, szégyent okoz neki a szenvedésig. Jól ismerjük minden országban a csatlakozókat... Elárulja Franciaországot, hogy egy francia ember társadalmi tekintélyt őrizzen Elzászban. – És nem esküdnék meg, hogy Oberlé József tévedne! Talán a történelem, amely csak az eredményeket nézi, nagyobb hálával lesz azok iránt az elzásziak iránt, akik megtartották Elzászban az elzászi vért s annak következtében a francia kultúrát, mint azok iránt, akik Franciaország felé fordultak.

És az a nemes fiatalember, aki átvág a határon és hozzánk menekül *inkább a nagyapjának, az 1870-es legyőzöttnek engedelmeskedik, mint a saját ösztönének s az életbe vetett bizalmának*. Igen, mi nagy szeretettel fogadjuk, mert szükségünk van a keleti határ jó fájára, akikben nincs ékes-szólás és aki időt szakít a gondolkozásra, mielőtt beszélne, *de a fűrésztelep németek*

kezére kerül! Vajjon gondolkodott-e ő efölött teljes önmegtagadással? Germán hatás fogja Saint-Odile lejtőin elfoglalni a helyét egy földbirtokos családnak, amely telve volt, tudva vagy sem, Franciaország hangjával, erejével.

Oberlé János, nemeslelkű fiam, akit tisztelettel üdvözlök, akarsz-e hős lenni? Ne hagyd el Elzászt! „Ugyan mi hasznosat tehetnék ott – mondja ő – szerény gya-

nús elem, egy kolosszális birodalommal szemben?” „*Nem kérem tőled, hogy cselekedj, csak azt, hogy élj. Még azt sem kérem tőled, hogy tiltakozz, de természetesen minden lélekzésed a francia szívvel két századtól egy ritmusra hangolt lélekzés lesz. Vesd alá magad az elkerülhetetlennek és tartsd meg azt, ami meg nem halhat.*”

(B. L.)

EGYESÜLETI ÉLET

UNITÁRIUS IFJÚSÁGI KONFERENCIA.

A Dávid Ferenc Egylet ifjúsági Köre 1930. aug. 28–szept. 1. között tartotta meg III. egyetemes konferenciáját Nagyajtán. Aug. 28-án d. u. volt a konferencia ünnepélyes megnyitása, melynek keretében elnöki megnyitót dr. Vajda Béla mondott, Mikó Imre pedig titkári jelentést olvasott fel az Egyetemes Szervezet múlt évi működéséről. Az ünnepi beszédet dr. Ferenczy Géza egyh. főgondnok tartotta. Ezt az átdolgozott alapszabály felolvasása és megvitatása követte. A megnyitó ünnepély esti istentisztelettel végződött.

Aug. 29-én kezdődött meg a tulajdonképeni konferencia, melynek alap gondolatát az a probléma képezte, hogy *miként lehetne kiragadni a társadalmi osztályokba tagolt ifjúságot saját érdekeinek szolgálatain át a közös egyházépítő munkába.* Ennek kapcsán Lőrinczi László tartotta az első előadást a falusi ifjúság neveléséről, ami számos hozzászólásra adott alkalmat. D. u. ifj. Szabó Samu előadásában az iparos-kereskedő ifjúság problémáival foglalkozott. A konferencia ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy az Egyetemes Szervezet ifjúsági otthonokat fog létesíteni, a tanonc elhelyezést is felveszi programjába és az iparos-kereskedő ifjúságnak munkaprogramot fog kidolgozni. Utána Balázs Ferenc, lapunk főmunkatársa tartott előadást „A modern unitarizmus”-ról, amit élénk vita követte.

Aug. 30-án istentisztelet után Gyergyay Judit tartotta meg előadását „Az erdélyi unitárius leányok problémái” címmel, amelyhez több hozzászólás volt, különösen a leányok részéről. D. u. a konferencia tagjai a bölöni egyházközséget látogatták meg a helybeli templomban vallásos ünnepélyt rendeztek, melyen a község fiatalsága is szép számmal volt jelen. Elnöki megnyitót dr. Vajda Béla mondott. Előadást tartott Balázs Ferenc „Az ifjúság és a vallás” címmel. Szavaltat és ének-számok után Lőfi Ödön helybeli lelkész be-

zárójában ismertette a nagymultú község történetét.

31-én reggel Mikó Imre, lapunk főmunkatársa előadásában az unitárius ifjúság új útját a haladó szellemű magyar ifjúsági mozgalomba való bekapcsolódásban határozta meg. Az ezt követő ifjúsági istentiszteleten az imát Fikker János, az egyházi beszédet pedig Kövály Jakab mondta. Délután Borbély András tartott előadást a budapesti unitárius ifjúság helyzetéről és feladatairól. Utána következtek az indítványok megtárgyalása, melyek közül fontosabbak: a konferencia elhatározza egy ifjúsági daloskönyv szerkesztését, melyben új egyházi dalok mellett főleg Bartók–Kodály gyűjtésű népdalok szerepelnek; hogy foglalkozni fog a regátba szakadt unitárius fiatalokkal; kirándulásokat rendez, melyeknek célja a vidék és a népművészet megismerése; a „Kévekötés” c. ifjúsági lapot továbbra is ki fogja adni; országos vetített képes akcióit rendez; népfoiskolaszerű téli kurzusokat tart falusiaknak stb. Ezután az új tisztikar, állandó bizottságok és választmányi tagok megválasztására került a sor. Az ifjúsági körök Egyetemes Szervezetének új elnöke dr. Lőrinczy István fiatal nagyajtai ügyvéd lett, aki nemrég végezte tanulmányait a kolozsvári egyetemen. A konferenciát műsoros estély fejezte be, amelyen megnyitót Ferenc József, lapunk munkatársa mondott. Balázs Ferenc pedig a japán falúról tartott előadást. Számos zeneszám, szavaltat és humoreszk tette változatossá a műsort, mely Taar Géza helybeli lelkész bezárójával végződött, amit reggel tartó tánc követett.

Szept. 1-én reggel a konferencia résztvevői átrándultak a szomszédos Ürmösrre, hol ifjúsági nap volt. Az egész falú felvonult a templomba és nagy érdeklődéssel hallgatta végig a fiókkonferenciát a reggeli istentisztelet-től késő estig. Lőrinczy István dr. megnyitója után egy helybeli legény üdvözölte a konferencia résztvevőit, majd Báró József tartott előadást a magyar dalról, Balázs Ferenc pedig

a dániai népfőiskolákat ismertette, D. u. került sor *Dobai Istvánnak* a lelki élet kialakulásáról szóló előadására. Utána vallásos estély volt, amelyen Fikker János az unitárius ifjúság életfelfogásáról beszélt, a falusi ifjúság szavalatokkal járult hozzá az ifjúsági naphoz, mely *Fekete Lajos* helybeli lelkes költői szárnyalású bezárójával végződött.

Az ötnapos konferencián több mint 200 ifjú vett részt. Bizakodva nézhetünk a konferencia alapelvein továbbépülő ifjúsági mozgalom elé, mely falusiak, iparosok és intellektuelek összefogásából akarja kialakítani a jövő egészségesebb és boldogabb társadalmát.

Gyergyai Judit.

AZ IKE GYALUI KONFERENCIÁJA.

(1910. június 20–július 1.).

Dacára annak, hogy sokan, kik készültek eljönni, nem jöhettek, mert még folytak az egyetemi vizsgák, mások pedig már régen hazautaztak vakációzni, mégis ötvenegyen vettünk részt az IKE ötödik főiskolai konferenciáján. Az eddigi konferenciák közül ez volt a legnépesebb, de az előadások és megbeszélések iránti komoly érdeklődés is, mint általában jelenség, itt nyilvánult meg először. Sőt az is nagy haladás az IKE életében, hogy panaszok hangzottak el a tagok részéről, miért dolgozik csak a vezetőség? Az IKE fiataljai munkát kértek! A konferencia, utolsó napi programjába odaszúrt beszélgetést az IKE jövő évi munkájáról jó lenne, ha nem felejték el azok, akik annyi lelkesedéssel és tüzzel tervezték ott a munkát. A konferencia „sikerültségét” az ott nyert benyomásokból fakadó munka mutatja meg.

A konferenciáról az Ellenzék egyik júliusi számában nagyobb cikk jelent meg, az Ifjú Erdély pedig augusztusi számában részletes beszámolót hozott.

Jó munkát az 1930–31. évre!

László József.

A SOLI DEO GLORIA ref. főiskolás szövetség 40 tagja nyári tanulmányútja rendjén két hetet töltött Romániában, megtekintvén Giurgiu, Bucuresti, Brassó, Sepsiszentgyörgy, Szent Anna-tó, Bálványosvár, Gyergyószentmiklós, Békási szoros, Gyilkos-tó, Marosvásárhely, Ujvár, Torda, Kolozsvár, Kalotaszeg és Várad nevezetességeit. A társaság, kinek romániai programját az IKE vezetősége készítette elő és László József főmunkatársunk, az IKE szenior tagja kalauzolt, kellemes benyomásokkal távozott, sok dolgot látván másképpen, mint azt eddig hitték. Ez volt az első magyarországi kiránduló csoport Romániában.

VÉGZETT TÁRSAINK. Jogi doktorátust nyertek 1930 június havában: Báthori István, Borbáth Samu, Fazekas János és Oberszt Zoltán. Gratulálunk.

KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMINÁRIUMOT RENDEZ A SZÉKELY TÁRSASÁG IFJÚSÁGI BIZOTTSÁGA

A Székelyek Kolozsvári Társaságának Ifjúsági Bizottsága október hó 30-án este 8 órakor tartja évadnyitó ismeretterjesztő előadását, amely alkalommal *Jancsó Béla* elnök az ifjúság kérdéseiről, *Fazekas Sándor* pedig a tanonckérdésről beszél. November 6-án kezdődik a mintegy 18 előadásra tervezett közgazdasági és társadalomtudományi szeminárium, amely a magyar diákság által alig ismert aktuális problémákról hoz szakszerű előadásokat. A bevezető előadást dr. Kreimer Miklós (Spectator), a nagynevű publicista, tartja meg „Társadalomtudományi vizsgálatok jelentősége” címen. November 13-án dr. Ligeti Ernő beszél „Közgazdaság és világpolitika; a világ nyersanyag forrásai”-ról. További előadások (minden hét csütörtökjén) november és december hónapokban: A kapitalizmus kialakulása, Az amerikai és az európai kapitalizmus, A szocializmus története. A szocializmus jelenkori helyzete (2 előadás). Minden előadás után hozzászólások és vita lesz, amelyben bárki részt vehet. Az előadások helye a Társaság új helyisége: Str. Iuliu Maniu, volt Szentegyház-u. 8. szám. Kezdeté este pontosan 8 órakor.

HOGYAN FOGADTAK AZ ERDÉLYI FIATALOKAT? A „Diákvilág”

1930. októberi számában Sz. B. 2 oldalas cikkben ismerteti lapunkat. Nehány találó összehasonlítással világítja meg két generáció ellentéteit, majd az ifjúságot formáló tényezők közül kiemeli a Szabó Dezső hatását. „Nincs ma egyetlen olyan magyar ifjú, aki ne tanult volna tőle valamit, ha nem is közvetlenül, hát közvetve.” A Szabó Dezső-hatást talán úgy helyesbíthetnők, hogy az nem elsősorban egyéni hatás, de az általa először megmutatott igazságok hatása. A haladó magyar ifjúsági csoportok felsorolásánál megállapítja, hogy „időrendben utolsónak az Erdélyi Fiatalok léptek a nyilvánosság elé:... Ez a viszonylagos késedelem csak hasznukra volt: eszme-világuk talán ezért önállóbb, kiforrottabb és mentesebb a doctrinaire abstrakcióktól, mint a társmozgalmak.” Ezt annak is tulajdonítja, hogy szerkesztőnk, s több főmunkatárs aktiv, részt vesz az egyesületi életben és így a lehetőségeket állandóan látják. Felsorolja a problémákat, amikkel foglalkoztunk, s befejezőképpen Bányai László: Párisi leveléből idézi az ifjúság öncélúságára vonatkozó részt.

A KOLOZSVÁRI IKE (Ifjúsági Keresztyén Egyesület) folyó év november 16-án d. u. fél 4 órai kezdettel az egyetemi hallgató ifjúság számára teával egybekötött ismerkedési délutánt rendez a ref. teológián, melyre az érdeklődőket, de különösen az újonnan jött első éves kollégákat szívesen látja az egyesület.

A KOLOZSVÁRI IKE (Ifjúsági Keresztyén Egyesület) november 8-án szombaton este fél 9 órákor ismét megkezdí főiskolás *megbeszélés-sorozatát* a ref. teológián. A főiskolás ifjúságot legjobbban érdeklő világnézeti és társadalmi problémák fognak egy-egy bevezető előadásban az ifjúság elé kerülni. Minden főiskolás hallgató és hallgatónő tesvérünket szívesen látjuk. Az első hat előadás sorrendje a következő:

1. Nov. 8. A szociáldemokrácia.
2. Nov. 15. A szabadkőmivesség.
3. Nov. 22. A protestantizmus, mint gazdasági tényező.
4. Nov. 29. Az evangéliumi szabadság és a filiszter morál.
5. Dec. 6. A modern élet.
6. Dec. 13. Nemzetköziség és hazafiasság.

AZ UNITÁRIUS THEOLÓGIAI AKADÉMIA ÖNKÉPZŐKÖRE október hó első napjaiban alakult meg. Az első gyűlésen Fülöp Árpád tartotta meg elnöki megnyitóját, melyet Kovács Domokos szavalata követett; a második gyűlésen Mikó Imre főmunkatársunk adott elő „Az erdélyi magyar egyetemi ifjúság tíz éve” címen. Ugyanekkor Bedő Boriska szavalt Ady és Reményik verseket. A harmadik gyűlésen Erdő János olvasott fel, majd Darkó Béla Szombati-Szabó szavalata és Bede Emil munkatársunk énekszólója egészítette ki a műsort. A minden pénteken 11 és 1 óra között az Unitárius Kollégiumban tartandó gyűlések legközelebbi programján szerepel: Sükösd Pál előadása gr. Mikó Imréről, továbbá az ifjúság és a falú című előadássorozat a következő számokból: Trianon és a magyar falú, a háború utáni magyar ifjúsági mozgalom és a nép (regősjárás, tanya-munka stb.), A falú szociográfiája, Az intelligencia és a nép. Az első két előadást Mikó Imre, a két utóbbit Gyallay Pap Zsigmond munkatársunk tartja. Érdeklődőket szívesen lát az elnökség.

AZ ERDÉLYI FIATALOK FALU-SZEMINÁRIUMA november 3-án este 8 órákor nyílik meg *Gyallay Domokos*, a Magyar Nép főszerkesztője előadásával és minden hétfőn este 8–10-ig tart a Székely Társaság új helyiségében (Lásd vezércikkünket).

A DÁVID FERENC EGYLET IFJÚSÁGI KÖRÖK EGYETEMES SZERVEZETE október hó 21-én tartotta meg első választmányi gyűlését, melyen a nagyajtai konferenciáról történt elszámolás és az évi munkaprogramot terjesztették elé az állandó bizottságok. Ismeretésükre még visszatérünk.

A REF. THEOLOGIAI FAKULTÁS ÖNKÉPZŐKÖRE a napokban fog megalakulni. Munkájára még visszatérünk, részletesen fogjuk programját ismertetni

A SZERKESZTŐSÉG HIREI:

Lapunk mostani számában nem emlékeztettünk meg Krausz Ottó kollégánk páratlanul lelkes vezetése mellett a nyáron lefolyt sorozatos műsoros diák-bálokról és estélyekről, amelyeket ő a diákszegélyezés céljaira rendezett. Decemberi számunkban foglalkozunk velük.

Decemberi számunk több hozzászólást fog hozni a jelen számunkban beindított „Főiskolások problémái”-ról. – Elsősorban Sükösd Pál unit. teológus értékes hozzászólását közzöljük.

Decemberi kettős számunkat (9–10. szám), december hónap első felében jelentetjük meg.

László Ferenc munkatársunkat szerkesztőségi titkárnak választottuk meg. Szeretettel üdvözöljük.

Szerkesztőségi órák: minden szombaton d. u. 5–6-ig.

Kiadóhivatali órák: naponta délben 12–1-ig, vasárnap kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Iuliu Maniu, v. Szentegyház-u. 8. szám; Székelyek Kolozsvári Társasága új helyisége. – Kéziratok és a lap adminisztrációját illető megkeresések ide küldendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. JÁNOS GÁSPÁR.

Magyar főiskolások!

Lépjetek be az Erdélyi Fiatalok falú-szemináriumába!

Előadások minden hétfőn este 8–10-ig a Székelyek Kolozsvári Társasága új helyiségében (Str. 1. Maniu v. Szentegyház-u. 8.)

MEGJELENT! Románia gazdasági válsága

Irták: DEMETER JÁNOS és DEMETER BÉLA. Ára 50 Lei. Kapható és megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Postán érkezett előfizetések nyugtázása:
1950 október 27-ig.

Mátyás László, Mátyás Béla, Laczka Lajos, Milotay Miklós és Gyóry Endre 80—80 L, Vámszer Géza, Fodor Dezső, Szilágyi Olivér, dr. Konsza Samu, Döme Bálint és László Kálmán 100—100 L, dr. Nagy György és dr. Bakk Elek 200—200 L, Szöcs Sándor 60 L, ifj. Rácz Lajos, Szappanyos József, Horváth András és Rákosi István 45—45 L.

Új előfizetőket gyűjtött: Bakó András Debrecen és Incze József Kolozsvár.

AZ IFJÚ ERDÉLY kettős (szept.-okt.) száma most jelent meg. Az erdélyi ifjúság élete, problémái iránt érdeklődők számára, az egész erdélyi ifjúság egyeteme számára nélkülözhetetlen folyóirat. — Előfizetési ára 140 L egy évre. Szerkesztik: Dr. Imre Lajos és Nagy József főszerkesztésük.

Hátralékos előfizetőinket felkérjük, hogy előfizetési hátralékaikat *mielőbb szíveskedjenek befizetni*, vagy beküldeni kiadóhivatalunkhoz, hogy a lap szétküldése emiatt késést ne szenvedjen.

Magyar főiskolások, gyűjtsetek új előfizetőket az Erdélyi Fiataloknak! Minden gyűjtő az általa befizett előfizetési összeg 10⁰/o-át kapja!

Balázs Ferencz

főszerkesztésünk nagyszerű könyve:

„Bejárom a kerek világot”,

225 lej bolti ár helyett

150 lej-ért kapható

és rendelhető meg kiadóhivatalunkban

(Cluj-Kolozsvár, Strada Iuliu Maniu, volt Szentegyház-u. 8. szám).

Lapunk kolozsvári megbízottai: Báthory-Apor szeminárium: Koncz István, Ref. Kollegium: Miklós András, Ref. Theológia: Antal Gusztáv, Unit. Kollégium: Csiki Andor és Mihályfalvy Miklós.